

постанови у справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Упевнені, що запропоновані нами шляхи вирішення проблемних аспектів застосування адміністративно-запобіжних заходів в діяльності патрульної поліції сприятимуть підвищенню ефективної реалізації ними своїх повноважень.

1. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України : монографія / С. М. Гусаров, О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, О. М. Музичук, І. Д. Казанчук. Харків : Факт, 2022. 452 с.

2. Патрульні поліцейські використовуватимуть спеціалізовані автомобілі – мобільні діагностичні станції / Офіційний сайт «Патрульна поліція України». URL.

Олександр Дяченко

ад'юнкта кафедри

адміністративного права, процесу

та адміністративної діяльності

Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

ЩОДО ПРИНЦИПУ ПОЛІТИЧНОЇ НЕЙТРАЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

В сучасних умовах забезпечення правопорядку є однією з найбільш актуальних тем, яка відображає стан держави та її інститутів. Одним з головних суб'єктів забезпечення правопорядку в Україні є Національна поліція України (далі НПУ) – головний орган виконавчої влади. Як правило, НПУ є політично нейтральною у відношенні до політичних партій та сил. Це закріплено статтею 10 Закону України «Про Національну поліцію» (далі ЗУ) [1]. Аналізуючи положення цієї статті, можна зробити висновок, що деполітизація поліції, з точки зору закону, передусім постає як її департизація та деідеологізація. Тобто це означає, що поліція в своїй діяльності не може ставати на бік будь-якої політичної сили, будь-якого суб'єкта політики. Також поліція не може сама бути політичною силою, мати власну політичну суб'єктність у будь-яких проявах. Діяльність поліції жодним чином не може ґрунтуватися на будь-якій ідеології, окрім ідеології правопорядку [2].

Проте, в Україні виникають питання щодо політичної нейтральності поліції, особливо в контексті політичної нестабільності та електоральних процесів: держава зіткнулася з проблемою політичного втручання в роботу поліції. Це може призвести до того, що діяльність поліції не буде відповідати принципам об'єктивності та нейтральності, що в свою чергу відображається на ефективності роботи поліції. Якщо поліція працює за політичними директивами, то це може призвести до того, що вона не зможе ефективно

боротися зі злочинністю та забезпечувати безпеку громадян.

Причиною втручання в роботу політичних сил є низький рівень довіри до поліції з боку громадськості. Якщо народ не має довіри до поліції, то політики можуть намагатися використовувати поліцію для виконання своїх власних політичних цілей. Недовіра до поліції може бути пов'язана з різними причинами, наприклад недостатність фінансування, низький рівень професійної підготовки, недостатність співпраці з громадськістю та інші. Також однією з причин є бажання політиків змінювати склад керівництва поліції на такий, який би сприяв їх політичним інтересам. На жаль, такі дії можуть призвести до того, що керівництво поліції не буде відповідати вимогам професійності та незалежності.

Політизація поліції призводить до зменшення рівня довіри населення до неї. А зниження рівня довіри, як зауважено раніше, призводить до ще більших можливостей для впливу на поліцію з боку політиків. Виходить така собі замкнута система. Тому політична нейтральність поліції є дуже важливою для забезпечення безпеки громадян та правопорядку в державі. Якщо поліція працює незалежно та об'єктивно, то це забезпечує довіру громадськості до поліції, що сприяє співпраці між поліцією та громадою та покращує ефективність роботи. Крім того, політична нейтральність поліції є необхідною для забезпечення прав та свобод громадян, оскільки поліція повинна захищати права та інтереси всіх громадян незалежно від їх політичних поглядів.

Вирішенням цієї проблеми може стати підвищення рівня політичної освіченості поліцейських. Як це не парадоксально, але висока політична освіченість окремого поліцейського буде лише посилювати деполітизацію всієї поліції як системи, тому що політично грамотний поліцейський буде розуміти важливість для соціально-політичної стабільності в державі неупередженості і нейтральності поліції та не буде служити окремим політикам чи політичним силам, не виступатиме знаряддям їх політичних маніпуляцій, а буде відданим Присязі та своєму народу [2].

Ще одним рішенням може стати ідеологічне виховання особового складу в рамках реформи поліції. Підвищуючи рівень матеріального-технічного забезпечення діяльності поліції, державі вкрай необхідно приділяти належну увагу ідейному озброєнню, тому що розуміння тенденцій і особливостей політичного розвитку власної країни, політичних процесів на міжнародній арені сприятиме значному посиленню рівня патріотизму і, відповідно, служитиме запобіжником проявам сепаратизму, службової недбалості, правового нігілізму, так як політична і правова свідомість тісно пов'язані між собою: впливаючи на політичну свідомість можна значною мірою змінювати розвиток правосвідомості поліцейського [2].

Також важливою складовою забезпечення політичної нейтральності поліції є контроль за її діяльністю. Національна поліція України підлягає контролю з боку громадськості, міжнародних організацій, а також внутрішньому контролю з боку вищих посадових осіб, що дозволяє виявляти

та усувати можливі порушення принципу політичної нейтральності.

Одним з основних способів контролю з боку громадськості – це право звертатися до поліції із заявами, скаргами та пропозиціями, а також контролювати її діяльність через засоби масової інформації та інші механізми громадської контрольної діяльності.

Окрім цього, Національна поліція України підлягає внутрішньому контролю з боку вищих посадових осіб. Цей контроль здійснюється за допомогою імперативного методу та дисципліни, що у сукупності дають можливість виявляти та усувати порушення внутрішніх правил та норм поведінки поліцейських.

Отже, політична нейтральність Національної поліції України є не тільки інструментом для ефективного виконання покладених на неї обов'язків, а й важливим елементом забезпечення демократичності в Україні. На забезпечення незалежності поліції від політичних впливів впливають наявність професійної підготовки та забезпечення високого рівня політичної свідомості особового складу, належного рівня патріотичного виховання та наявність контролю за діяльністю поліції з боку громадськості, міжнародних організацій, а також внутрішнього контролю з боку керівників в системі Національної поліції України.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

2. Чи має бути український поліцейський політично освіченим? (Про доцільність запровадження політичної освіти в Національній поліції України) Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України. О.С. МОШЕНСЬКИЙ. 2017 р. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/21_04_2017_1/pdf/48.pdf.

3. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Анна Желізняк

*ад'юнкт кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної
діяльності Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Державний контроль за обігом вогнепальної зброї є досить важливою частиною дозвільної системи загалом. Його регулювання на національному рівні є одним з показників дотримання публічної безпеки і порядку